

at behandlingsgarantien også skal omfatte indsatte stofmisbrugere, jf. pkt. 2.2 nedenfor.

Indsatte alkoholmisbrugere er omfattet af den almindelige behandlingsgaranti, der følger af § 16, stk. 5, i sygehusloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 28. august 2003 med senere ændringer. Garantien indebærer, at alkoholbehandling skal iværksættes senest 14 dage efter, at vedkommende har henvendt sig med ønske om at komme i behandling. Inden for kriminalforsorgen er der tilbud om alkoholbehandling på udvalgte lukkede og åbne fængsler, som modtager indsatte fra hele landet.

2.1.1. Behandlingsgaranti for stofmisbrugere i lov om social service

Efter lov om social service § 85 skal amtskommunen sørge for tilbud om behandling af stofmisbrugere. Tilbudet skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til amtskommunen.

En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret af amtskommunen. Anvendes denne mulighed, kan fristen for iværksættelse af tilbud om behandling fraviges.

Om indholdet af behandlingen mod stofmisbrug fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2002-2003, Tillæg A, side 832 ff., at den sociale behandling efter servicelovens § 85 forudsætter en socialpædagogisk eller psykologisk funderet indsats i et forløb, som fastlægges i forbindelse med en handleplan, så vidt muligt i samarbejde med brugeren og eventuelt pårørende. Behandlingen beror på motivation og frivillighed. Den sociale behandling, der ofte vil foregå parallelt med eller i forlængelse af en lægelig behandling, f.eks. psykiatrisk eller medicinsk, vil afhængig af bl.a. årsagen til funktionsnedsættelsen kunne have store variationer og forskellige grader af intensitet. Behandling efter servicelovens § 85 hviler således på en beslutning om et individuelt forløb i overensstemmelse med en udarbejdet behandlingsplan.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at indsatte i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse ikke er omfattet af behandlingsgarantien efter lov om social service.

Bestemmelsen i § 85 i lov om social service erstattes den 1. januar 2007 af § 101 i lov om social service, jf. lov nr. 573 af 24. juni 2005. Ændringen indebærer som følge af kommunalreformen, at amtskommunernes opgaver som led i behandlingsgarantien overtages af kommunerne.

2.1.2. Behandling af indsatte stofmisbrugere

Der er i dag mulighed for at behandle indsatte stofmisbrugere, uden at de pågældende dog er omfattet af en behandlingsgaranti, jf. pkt. 2.1.1 ovenfor. Det kan ske i både fængsler, kriminalforsorgens øvrige institutioner og institutioner uden for kriminalforsorgen.

Inden for kriminalforsorgens institutioner er der bl.a. tilbud om behandling mod stofmisbrug på udvalgte lukkede og åbne fængsler, som modtager indsatte fra hele landet. Disse behandlingstilbud skal ses som et supplement til den behandling, som tilbydes i det almindelige behandlingssystem uden for kriminalforsorgen. Udgangspunktet er således, at de dømte så vidt muligt skal benytte samfundets almindelige behandlingstilbud, f.eks. ved alternativ afsoning i medfør af § 78 i straffuldbyrdelsesloven.

Efter sidstnævnte bestemmelse kan det bl.a. med henblik på en behandling mod stofmisbrug uden for kriminalforsorgens institutioner bestemmes, at en dømt midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, når (1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution mv., (2) der på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i fængsel eller arresthus, og (3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus. Alle 3 betingelser skal være opfyldt, for at der kan ske anbringelse uden for kriminalforsorgen.

Justitsministeren har i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 5, fastsat regler om anbringelse af dømte i institution mv. uden for fængsel eller arresthus, jf. bekendtgørelse nr. 571 af 5. juli 2002 om anbringelse af dømte i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus (§ 78-bekendtgørelsen). Endvidere har kriminalforsorgen udstedt cirkulære nr. 94 af 16. marts 2001 om anbringelse af dømte i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus (§ 78-cirkulæret) og vejledning nr. 68 af 5. juli 2002 om anbringelse af dømte i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus (§ 78-vejledningen).

Det fremgår af § 78-bekendtgørelsens § 2, at anbringelse som altovervejende hovedregel forudsætter samtykke fra den dømte. For institutioner uden for kriminalforsorgen er det endvidere en forudsætning, at institutionen er villig til at modtage den dømte, og at der foreligger et betalingsstilsagn fra en kommune, jf. § 78-bekendtgørelsens §§ 3 og 4.

I § 78-vejledningens pkt. 17, litra a, nævnes behandling mod misbrug af narkotika eller alkohol som